



EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 21.4.2021
COM(2021) 195 final

2021/0101 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postojích, které mají být jménem Evropské unie zaujaty písemným postupem účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech a účastníků Odvětvové dohody o vývozních úvěrech pro civilní letadla („ODL“) ohledně žádostí Spojeného království stát se účastníkem uvedeného ujednání a účastníkem uvedené dohody

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být jménem Unie zaujat písemným postupem účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“) a účastníků Odvětvové dohody o vývozních úvěrech pro civilní letadla (dále jen „odvětvová dohoda týkající se letadel“ nebo „ODL“) ohledně žádostí Spojeného království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Spojené království“) stát se účastníkem ujednání a účastníkem ODL.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Ujednání a odvětvová dohoda týkající se letadel

Ujednání je gentlemanskou dohodou, jejímž cílem je poskytnout rámec pro řádné používání státem podporovaných vývozních úvěrů. V praxi to znamená jednak zajištění rovných podmínek (kdy je hospodářská soutěž založena na ceně a kvalitě vyváženého zboží a služeb, a nikoli na stanovených finančních podmínkách) a usilování o odstranění dotací a narušení obchodu v souvislosti se státem podporovanými vývozními úvěry (dále jen „státní podpora“). Ujednání vstoupilo v platnost v dubnu 1978 na dobu neurčitou.

Odvětvová dohoda týkající se letadel tvoří přílohu III ujednání a má za cíl poskytnout rámec pro předvídatelné, konzistentní a transparentní používání státem podporovaných vývozních úvěrů na prodej nebo leasing letadel a souvisejícího zboží a služeb uvedených v čl. 4 písm. a) ODL. Také ODL tedy usiluje o vytvoření rovných podmínek pro vývoz v odvětví letadel a odstranění dotací a narušení obchodu v souvislosti se státní podporou. Odvětvová dohoda týkající se letadel nabyla účinnosti dne 1. února 2011.

Ujednání, včetně odvětvové dohody týkající se letadel, je administrativně zakotveno v OECD a podporováno sekretariátem OECD pro úvěry. Ujednání ani odvětvová dohoda týkající se letadel však nejsou akty OECD¹.

Evropská unie – a nikoli členské státy – je účastníkem ujednání a odvětvové dohody týkající se letadel, které byly obě provedeny v *acquis communautaire* na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011². Ujednání a odvětvová dohoda týkající se letadel jsou proto podle práva Unie právně závazné.

2.2. Účastníci ujednání a účastníci ODL

Ujednání má v současné době deset účastníků (dále jen „účastníci ujednání“): Austrálie, Kanada, Evropská unie, Japonsko, Korea, Nový Zéland, Norsko, Švýcarsko, Turecko a Spojené státy.

Odvětvová dohoda týkající se letadel má deset účastníků (dále jen „účastníci ODL“) a účast na ODL je do značné míry stejná jako účast na ujednání. Jediný rozdíl je, že jedním z účastníků ODL je Brazílie (která však není účastníkem ujednání) a Turecko nikoli (ačkoli to je účastníkem ujednání).

Jak účastníci ujednání, tak účastníci ODL rozhodují o změnách ujednání, nebo ODL, na základě konsensu.

¹ Ve smyslu článku 5 úmluvy OECD.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 45).

V souladu s článkem 3 ujednání mohou stávající účastníci vyzvat i jiné země, které jsou členy OECD, i země, které jejími členy nejsou, aby se staly účastníky ujednání. Stát, který není účastníkem ODL, se jejím účastníkem může stát v souladu s postupy stanovenými v dodatku I k ODL.

Evropská komise zastupuje Unii na zasedáních účastníků ujednání a ODL, jakož i v písemných postupech pro rozhodování účastníků ujednání a ODL.

2.3. Zamýšlený akt účastníků ujednání a účastníků ODL

Zamýšleným aktem by bylo udělení statusu účastníka ujednání a ODL Spojenému království, v návaznosti na žádosti Spojeného království stát se jak účastníkem ujednání, tak účastníkem ODL.

V důsledku vystoupení z EU již Spojené království není v ujednání a v ODL zastoupeno. Dopisem ze dne 28. ledna 2021 požádalo Spojené království dotčené účastníky o formální souhlas s tím, aby mohlo k oběma nástrojům přistoupit. Předseda ujednání a účastníci ODL rozeslali žádosti Spojeného království dne 29. ledna a stanovili lhůtu pro poskytnutí formální odpovědi stávajících účastníků na 31. března 2021. Zprávou ze dne 11. února 2021 předseda uvedenou lhůtu prodloužil do konce května 2021.

Potvrzení účasti Spojeného království na ujednání a na ODL by vyžadovalo změnu článku 3 ujednání a článku 3 ODL, tj. ustanovení, která uvádějí příslušné účastníky.

Vzhledem k výše uvedenému je vhodné stanovit postoj Unie, který má být jménem Unie zaujat v orgánu zřízeném dohodou, protože dotčené rozhodnutí se pro Unii stane závazným a ovlivní právo Unie na základě článku 1 nařízení (EU) č. 1233/2011, který stanoví, že se v Unii použijí „pravidla uvedená v Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“). Znění ujednání je uvedeno v příloze k tomuto nařízení.“

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Zamýšlené akty by umožnily Spojenému království stát se účastníkem ujednání a účastníkem ODL.

Ve zprávě předsedy ze dne 29. ledna 2021 se uvádí: „Spojené království bylo jednou z původních zemí podílejících se v 70. letech 20. století na nastolení finančních pravidel pro státem podporované vývozní úvěry a od té doby je významným poskytovatelem jak standardních vývozních úvěrů, tak vývozních úvěrů na letadla. Je rovněž aktivním členem Pracovní skupiny pro vývozní úvěry a úvěrové záruky. Z těchto důvodů by bylo logické a oboustranně prospěšné, aby Spojené království bylo účastníkem i nadále. Proto doufám, že účastníci tuto žádost podpoří.“ Očekává se, že žádosti Spojeného království podpoří všichni účastníci ujednání i všichni účastníci ODL.

Je v zájmu Unie, aby se Spojené království účastnilo ujednání, jakož i ODL. Oba nástroje poskytují rámec pro řádné a transparentní používání státem podporovaných vývozních úvěrů ve svých příslušných oblastech působnosti a jejich cílem je vytvořit v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů rovné podmínky pro všechny. V posledních letech bylo Spojené království, pokud jde o státní podporu, stále aktivnější. V roce 2018 poskytla agentura UK Export Finance („UKEF“, oddělení vlády Spojeného království pro podporu vývozních úvěrů) státní podporu ve výši téměř 2 miliard EUR. V roce 2019 to bylo již přibližně 5,5 miliardy EUR. Jako účastník ujednání a odvětvové dohody týkající se letadel by se Spojené království muselo řídit pravidly uvedeného ujednání a uvedené dohody.

Pokud jde konkrétně o odvětvovou dohodu týkající se letadel, je navíc důležité mít na paměti pokračující podíl Spojeného království ve společnosti Airbus. Oficiální regulace vývozních úvěrů

v odvětví výroby letadel se proto týká společného zájmu členských států EU a Spojeného království.

Vzhledem k tomu, že účelem zamýšleného rozhodnutí je zajistit rovné podmínky pro vývozní průmysl EU a rovněž řádně zohlednit sladění zvláštních hospodářských zájmů mezi EU a Spojeným královstvím v odvětví výroby letadel, měly by postoj, které mají být jménem Unie zaujaty, spočívat ve vyjádření souhlasu s tím, že se Spojené království stane účastníkem ujednání a účastníkem odvětvové dohody týkající se letadel.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

3.1 Procesněprávní základ

3.1.1 Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „postoj, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody“.

Pojem „akty s právními účinky“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterým se dotýčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie“³.

3.1.2 Uplatnění v tomto konkrétním případě

Oba akty, které mají účastníci ujednání a účastníci ODL přijmout (tj. rozhodnout o žádostech Spojeného království stát se účastníkem ujednání a účastníkem ODL), představují akty s právními účinky. Zamýšlené akty mají právní účinky na základě článku 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES, který ustanoví, že se v Unii použijí „pravidla uvedená v Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“). Znění ujednání je uvedeno v příloze k tomuto nařízení.“

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

3.2 Hmotněprávní základ

3.2.1 Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v souvislosti s nímž se postoj jménem Unie zaujímá.

3.2.2 Uplatnění v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah zamýšlených aktů se týkají společné obchodní politiky. Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž článek 207.

3.3 Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 207 odst. 4 první pododstavec SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

5. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Jelikož se akty účastníků ujednání a účastníků ODL změny ujednání a odpovědná dohoda týkající se letadel, je vhodné je po jejich přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postojích, které mají být jménem Evropské unie zaujaty písemným postupem účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech a účastníků Odvětvové dohody o vývozních úvěrech pro civilní letadla („ODL“) ohledně žádostí Spojeného království stát se účastníkem uvedeného ujednání a účastníkem uvedené dohody

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pravidla uvedená v Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“) byla provedena v právu Unie nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011⁴, a stala se tak pro Unii právně závaznými.⁵
- (2) Účastníky ujednání jsou Austrálie, Kanada, Evropská unie, Japonsko, Korea, Nový Zéland, Norsko, Švýcarsko, Turecko a Spojené státy.
- (3) Odvětvová dohoda o vývozních úvěrech pro civilní letadla (dále jen „odvětvová dohoda týkající se letadel“ nebo „ODL“) tvoří přílohu III ujednání a v souladu s článkem 2 ODL je nedílnou součástí ujednání. ODL samotná byla rovněž provedena v právu Unie nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011⁶, a stala se tak pro Unii právně závaznou.⁷
- (4) Účastníky ODL jsou Austrálie, Brazílie, Kanada, Evropská unie, Japonsko, Korea, Nový Zéland, Norsko, Švýcarsko a Spojené státy.
- (5) Ujednání i odvětvová dohoda týkající se letadel poskytují rámec pro řádné a transparentní používání státem podporovaných vývozních úvěrů ve svých příslušných oblastech působnosti. Jejich cílem je vytvořit v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů rovné podmínky pro všechny za účelem povzbuzení hospodářské soutěže mezi vývozci na základě jakosti a ceny vyváženého zboží a služeb, a nikoli na základě nejpříznivějších státem podporovaných finančních podmínek.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 45).

⁵ V minulosti byla dřívější znění ujednání OECD prováděna v právu EU prostřednictvím rozhodnutí Rady.

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 45).

⁷ V minulosti byla dřívější znění ujednání OECD prováděna v právu EU prostřednictvím rozhodnutí Rady.

- (6) Spojené království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Spojené království“) vystoupilo s účinností ode dne 31. ledna 2020 z Unie.⁸
- (7) V souladu s článkem 3 ujednání mohou stávající účastníci vyzvat i jiné země, které jsou členy OECD, i země, které jejími členy nejsou, aby se staly účastníky ujednání. Stát, který není účastníkem ODL, se jejím účastníkem může stát podle postupů stanovených v dodatku I k ODL.
- (8) Dopisem ze dne 28. ledna 2021 požádalo Spojené království účastníky ujednání o vyjádření souhlasu s tím, aby mohlo přistoupit k ujednání, a účastníky odvětvové dohody týkající se letadel o vyjádření souhlasu s tím, aby mohlo přistoupit k odvětvové dohodě týkající se letadel. Účastníci ujednání a účastníci ODL mají o těchto žádostech písemně rozhodnout.
- (9) Je vhodné stanovit postoj, který má být jménem Unie zaujat účastníky ujednání, jakož i postoj, který má být jménem Unie zaujat účastníky odvětvové dohody týkající se letadel, neboť dotčená rozhodnutí účastníků ujednání a účastníků ODL se pro Unii stanou závaznými na základě článku 2 nařízení (EU) č. 1233/2011,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Unie zaujat písemným postupem účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech ohledně žádosti Spojeného království stát se účastníkem uvedeného ujednání, spočívá v podpoření této žádosti.

Článek 1a

Postoj, který má být jménem Unie zaujat písemným postupem účastníků Odvětvové dohody o vývozních úvěrech pro civilní letadla ohledně žádosti Spojeného království stát se účastníkem uvedené odvětvové dohody, spočívá v podpoření této žádosti.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

⁸ Rozhodnutí Rady (EU) 2020/135 ze dne 30. ledna 2020 o uzavření Dohody o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. L 29, 31.1.2020, s. 1).